

§ 167

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Hannu Oskalan aloitteesta koskien kulttuurilaitosrahas-
ton perustamista Helsingille**

HEL 2021-002234 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia tukea taide- ja kulttuurikentän rakennus- ja peruskorjaushankkeita nykyistä monipuolisemmin. Lautakunta katsoo, että luomalla kulttuuritoimijoille mahdollisuuksia taseensa vahvistamiseen, voidaan myös edesauttaa taiteen ja kulttuurin vapautta ja toimijoiden nykyistä laajempaa rahoitus pohjaa epävarmassa rahoitusympäristössä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa sitä, että osana laajempaa rahoitus- ja tukimallien tarkastelua arvioidaan huolellisesti myös mahdollisuudet aloitteessa ehdotettuun kulttuurilaitosrahastoon kulttuuritoimijoiden rakennus- ja peruskorjaushankkeisiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa, että uudenlaisten rahoitus- ja tukimallien mahdollisuuksia selvitetään vuoden 2022 aikana osana kulttuurin ja tapahtumien koronan jälkeistä jälleenrakentamisohjelmaa. Kaupunkistrategiassa koronapalautumisen kokonaisuuden tavoitteeksi asetetaan kulttuuri- ja tapahtuma-alan rakenteiden vahvistaminen, jotta alan toimintamahdollisuudet ovat aiempaa paremmat ja kestävämmät.

Globaalissa kaupunkikehityksessä taide, kulttuuri ja tapahtumat luovat kehittyville alueille vetovoimaa ja turvallisuutta. Taiteen ja kulttuurin tekijät ovat usein muokkaamassa ja parantamassa alueiden mainetta ja houkuttelevuutta, mutta joutuvat lopulta usein ahtaalle alan käytössä olevien tilojen ja rakennusten väistyessä uudisrakentamisen myötä ja vuokratason noustessa.

Taiteen, kulttuurin ja tapahtumien tekemisen, esittämisen ja kokemisen tilojen saatavuuden parantaminen on kasvavassa ja tiivistyvässä Helsingissä tunnistettu kehityskohteeksi. Kaupunkistrategiassa tavoitteeksi on asetettu tilojen käytön helpottaminen ja säätelyn keventäminen tapahtumiin ja kulttuuritoimintaan. Helsingin kaupungin omien tilojen tehokasta käyttöä tavoitellaan myös kaupungin toimitilastrategialla.

Kulttuurin kentälle on aina kuulunut olennaisesti myös yksityiset ja yleishyödylliset toimijat ja tukijat omine tiloineen. Näiden toimijoiden

26.10.2021

tarve ja rooli nykyisessä rahoitusympäristössä tulee entisestään voimistumaan. Helsingin kaupungin on tärkeä luoda rahoitusmekanismeja, joilla kaupunki yhdessä muiden toimijoiden kanssa varmistaa, että taiteen ja kulttuurin tilatarpeet ovat suhteessa kaupunkilaisten ja alan ammattilaisten tarpeisiin.

Aloitteessa viitataan Helsingin urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon, jonka kautta tarjotulla lainarahoituksella kaupunki tukee urheilu- ja liikunta-toimijoiden liikuntapaikkarakentamista. Rahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä 1.11.1972, 632 §. Urheilu- ja ulkoilurahastolla on ollut merkittävä rooli kaupunkikonsernin toimijoille, säätiöille, yhteisöille ja yksityisille tahoille urheilun ja liikunnan olosuhteiden uudis- ja perusparannushankkeissa. Rahaston turvin on voitu luoda olosuhteita muun muassa niille liikuntamuodoille ja -lajeille, joiden olosuhteisiin kaupunki ei ole pystynyt investoimaan lainkaan tai vastaamaan nopeasti kasvavaan kysyntään. Rahaston avulla on myös voitu lisätä yhdenvertaisuutta eri alueiden välillä, kun lainaa on myönnetty toimijoille, jotka ovat luoneet saavutettavia olosuhteita eri kaupunginosiin. Tästä hyvänä esimerkkinä on kattava jalkapallon tekonurmiverkosto, joka ei olisi todennäköisesti toteutunut nykyisellä laajuudellaan ilman kaupungin myöntämiä rahastolainoja. Toimijoiden taseaseman parantuminen on myös vahvistanut niiden neuvotteluasemaa vapailla lainamarkkinoilla.

Kulttuuri- ja vapaalautakunta näkee, että liikunnan ja urheilun kentällä saatuja oppeja rahastosta tai maavuokrien subventoinnista kannattaa hyödyntää myös kulttuurin rahoituspohjan uudistamisessa. Kulttuurin tuotanto- ja rahoitusmallit ovat jatkuvassa muutoksessa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan valmistelussa on tunnistettu useita hankkeita, joiden osalta kaupungin on perusteltua miettiä tapoja tukea ja edistää hankkeita. Vaikka tuki ja lainoitus ovat jo tälläkin hetkellä mahdollisia, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että selkeiden toimintamallien kuvaaminen kannustaa nykyistä useampia ottamaan yhteyttä kaupunkiin ja rakentamaan Helsingistä kaupunkistrategian mukaisesti monimuotoisempaa kulttuurikaupunkia, koska kulttuuritoimijoiden taholla on myös tunnistettavissa vastaavanlaisia potentiaalisia lainoitettavia toimijoita tai yhteenliittymien hankkeita.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti tässä kokouksessa.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Mari Männistö, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 26157

26.10.2021

Asia/5

mari.mannisto(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.02.2021 Oskala Hannu kulttuurilaitosrahasto Helsingille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on 26.10.2021 mennessä pyytänyt lausuntoa Hannu Oskalan ja 20 muun valtuutetun aloitteesta, joka koskee kulttuurilaitosrahaston perustamista Helsingille. Kaupunginhallitus on 4.10.2021 kokouksessaan palauttanut asian uudelleen valmisteltavaksi, siten, että pyydetään lausunto kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Lausuntoa ei aikataulusyistä voi panna pöydälle.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Mari Männistö, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 26157
mari.mannisto(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 17.02.2021 Oskala Hannu kulttuurilaitosrahasto Helsingille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.10.2021 § 716

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 681